

**R. Patris, Francisci Svarez, E Societate Iesv,
Metaphysicarvm Disputationvm, In Qvibvs Et Vniversa
Natvralis Theologia Ordinate Traditvr, Et Qvæstiones Ad
omnes duodecim Aristotelis Libros ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ ; [Coloniæ Agrippinæ], 1630

3 Vtrum natura communis ex se habeat aliquam vnitatem præcisionis
extra indiuidua, & ante mentis operationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94135](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94135)

tantum: sed illa non potest esse indiuisio, quæ conueniat rebus vt in se sunt, sed solum vt substanti conceptibus mentis: ergo vnitas quæ inde sumitur, non est realis sed rationis. Minor declaratur, nam, vt recte dixit Aristotel. 7. Metaph. cap. 14. & sæpe alias esse in re ipsa indiuisum, & simul esse actu diuisum, in plura eiusdem nominis & rationis, inuoluit repugnantiam, nam, si res est à parte rei indiuisa, à parte rei est singularis, & vna numero: si autem est diuisa in plures similes eiusdem nominis & rationis, erit etiam plures numero, quod fieri non potest. Et hæc repugnantia sequebatur ex positione Platonis, quæ cessat, si vniuersale intelligatur habere indiuisiōem tantum secundum rationem: quia esse indiuisum secundum rationem, & diuisum secundum rem, non opponuntur inter se. Atq; hoc modo omnes homines in ratione speciei dicuntur vnus homo, quia in conceptu hominis vt sic, non diuiduntur: & ita vnitas hominis, quatenus vniuersalis est, per rationem consummatur, quia homo vt sic, solum habet indiuisiōnem, vt subest conceptioni mentis: Quæ indiuisio consistit in hoc quod homo, v.g. abstracte conceptus, non est communicabilis multis hominibus seu conceptibus obiectiuis sic abstractis, licet sit communicabilis per contractionem multis indiuiduis.

SECTIO III.

Virum naturæ communis ex se habeat aliquam unitatem præcisionis extra indiuidua, & ante mentis operationem.

1.

Ntequam argumentis contrariæ sententiæ respondeamus, tractanda est obiectio, quæ hic occurrit, & quædam opinio, quæ pene singularis ac noua mihi visa est. Obijci itaq; potest cōtra præcedentem resolutionem, quia quælibet natura communis, v.g. humana, non solum quatenus per intellectum, abstracta est, sed etiam quatenus ex se præscindit à differentiis indiuidualibus, & est nature ordinis prior illis, habet unitatem quandam: quia vt sic, non est plures, sed vna tantum: illa autem vnitas, cum conueniat naturæ ex se, realis erit: ergo illa sufficiet ad rationem vniuersalis. Circa hoc Fonsæca li. 5. met. c. 28. q. 3. sect. 2. 3. & 4. sentit, naturæ vniuersali secundum se sumptæ conuenire unitatem quādam, quam suis inferioribus nō communicat, sed illi tantum ac præcise conuenit, prius quam existat, tam in rerum natura, quam in intellectu, quam unitatem dicit esse distinctā ab unitate formali, quia hæc multiplicatur in indiuiduis, non vero illa. Vocat autem illam unitatem præcisionis, seu numeralem, nō simpliciter & absolute, sed naturæ communis, quæ est cōditio diminuens, vnde etiam eam vocat quodammodo mistam ex formali & numerali. Et in hac sententiam citat D. Thom. opusc. 42. de natura generis capite 7. & 8. vbi significat, esse naturas vniuersales habentes quandam unitatem conuenientem nature absolute sumptæ, quæ non communicatur indiuiduis talis naturæ, nec conuenit naturæ per intellectum. Citat etiam Soncin. 7. Metaph. q. 40. vbi ait, naturam secundum se consideratam, id est, nec prout est in indiuiduis, nec prout est in intellectu, habere quandam unitatem: & non videtur loqui de unitate formali, quia addit, naturam non communicare hanc unitatem suis inferioribus: & idem sentit Capreol. in 3. d. 5. q. 3. artic. 3. ad argumenta Scoti cont. 1. concl. vbi non de omnib. vniuersalibus, sed de quibusdam id affirmat ex D. Thom. loco cit. scilicet, de his, quæ habent, nō tantum logicam, sed etiam physicam unitatem & cōuenientiam. Quæ limitatio rem facit difficiliorem, & obscuriorem, quia impossibile est reperire vniuersalem unitatem non funda-

tam in unitate formali, vt ex dictis satis constat, & amplius patebit ex dicendis: supposita autem formali unitate, eadem est ratio quantum ad omnem aliam unitatem in quacunque natura vniuersali: quia omnis talis natura potest secundum se & absolute considerari, & vt sic, eadem non repugnantia, indiffidentia, aut indiuisio in qualibet reperitur. Et ideo Fonsæca illam limitationem non admittit, sed generaliter hanc unitatem præcisionis tribuit omnib. naturis vniuersalibus.

Quod si interroges, vbi, aut quando conueniat hæc vnitas tali naturæ: respondet, naturam existentem nunquam habere huiusmodi unitatem, quia in indiuiduis illam non habet, cum in illis contracta sit, natura autem non habet existentiam, nisi in indiuiduis: neque etiam conuenire illi tantum vt est in intellectu, quia illi secundum se cōuenit, prius quam ab intellectu aliquid habere intelligatur: neque conuenire illi per solam denominationem extrinsecam, sed per veram negationem, seu indiuisiōnem conuenientem ipsi naturæ secundum se. Et hoc ipsum sentit Soncin. supra, qui propterea dicit, hanc unitatem non esse actuale, sed potentialem, & vterque illam explicat per hanc conditionalem: quia, si natura existeret sine contractione ad indiuidua, hæc unitatem haberet. Quod si rursus obijcias, quia, si hæc vnitas per se conuenit naturæ absolute sumptæ, erit inseparabilis ab ipsa, nam, quod per se alicui conuenit, semper conuenit, neque oppositum eius potest ei conuenire: sed in indiuiduis non habet natura eam unitatem, sed potius oppositam multitudinem: ergo non potest illa vnitas per se conuenire tali naturæ. Respondent, dupliciter sumi posse illud *per se*, seu *secundum se*: primo, vt significet necessariam connexionem prædicati cum subiecto tantum de essentia eius existentis, aut ab illo intrinsece manantis: quomodo sumptis Aristoteles, cum duos modos per se numerauit 1. Posterior. cap. 4. & hoc modo recte probat argumentum, prædictam unitatem non conuenire per se naturæ vniuersali: alio modo sumitur *per se*, pro eo, quod est absolute seu solitarie: & hoc modo dicitur conuenire hæc vnitas naturæ secundum se, seu per se sumptæ: quia absolute considerata illa natura, ac solitarie, id est, quatenus non habet adiunctas differentias contrahentes, seu indiuiduantes, statim habet illam unitatem. Neque enim necesse est, vt, quicquid conuenit naturæ hoc posteriori modo secundum se sumptæ, conueniat etiam per se priori modo, id est, ab intrinseco, & necessario: multa enim prædicata, præsertim negatiua, possunt illi sic sumptæ contingenter conuenire, vt non existere, non generari, nec corrumpi, non esse album, nigrum, aut similia omnia, quæ non conueniunt naturæ communi, nisi ratione indiuiduorum. Sic igitur hæc vnitas præcisionis, quæ in negatione seu priuatione consistit, conuenit naturæ secundum se, & absolute consideratæ: quia, vt sic non conueniunt illi differentię, quibus contrahitur & diuiditur, non tamen per se & necessario conuenit: quia medijs inferioribus potest ei oppositum conuenire.

Sed nihilominus hæc sententia probari mihi non potest. Nam (vt omitam esse plane contrariam D. Thom. lib. de ent. & essen. c. 4. & Caier. ibi & alijs autoribus citatis, & referendis infra concl. 4.) non satis intelligo, qualis possit esse vnitas, quæ conueniat naturæ ante intellectum, & tamen nunquam possit illi conuenire in inferioribus, seu in singularibus existentibus: nam, si illa vnitas conuenit naturæ ante intellectum: ergo est vnitas realis: ergo potest realiter ipsi naturæ aliquando conuenire: ergo necesse est, vt possit illi conuenire in indiuiduis, vel in aliquo indiuiduo: nihil enim conuenit realiter naturæ omnino, nisi quod potest illi conuenire, vt existenti in aliquo indiuiduo. Quod enim aiunt, hanc unitatem conuenire

II.

III.

*Præcedentia
sententia
refutatio*

Prædicata
solitaria na-
tura conue-
nientia per
se posteriori-
bus com-
muni.

nire realiter naturæ secundum esse essentia, non secundum esse existentia, non videtur posse intelligi: quia, ut supra dixi, tractando de conceptu entis, & infra iterum dicam tractando de essentia & existentia creaturarum, esse essentia, non potest concipi ut reale, nisi saltem aptitudine includat ordinem ad existentiam: ergo, si hæc vnitas non potest convenire essentia, ut existentia, neque convenit illi ut apta ad existendum, quia, sicut non existit, nisi ut individua, ita neque est apta ad existendum, nisi ut individua: ergo nullo modo illi realiter convenit. Et confirmatur, quia nullum prædicatum nec positivum, nec negativum convenit naturæ secundum se, & solitarie sumptæ, nisi aut per se posteriori sic illi conveniat, aut possit individui convenire: sed hæc vnitas non convenit per se dicto modo naturæ secundum se sumptæ, ut ipsi fatentur: neque etiam potest illi convenire ratione individui, quia potius illi ut sic repugnat: imo hoc ipso, quod in individui sumitur, iam non per se & solitarie consideratur: ergo nullo modo convenit per se primo. Maior constat ex Porphyrio. c. de commun. D. Tho. Caiet. & alij in locis citatis. Et inductione patet in prædicatis etiam negativis (nam de positivis nulla est dubitandi ratio) quia, non esse album, aut nigrum, &c. in tantum conveniunt homini ut sic, in quantum alicui individui hominis convenire possunt: imo & ipsum non existere, quamvis non possit convenire homini ratione alicuius individui existentis, convenit tamen illi, quatenus vel aliquod, vel omnia individua humanæ naturæ non existunt. Ratio est, quia hæc prædicata sunt contingentia, & ideo non conveniunt speciei, nisi ratione individui.

IV.
Obiectum
respondetur

Quod si quis obijciat quædam esse prædicata negativa, quæ conveniunt naturæ communi secundum se, & tamen non conveniunt individui, ut videtur esse hæc, non generari, non corrumpi (repugnat enim naturam universalem absolute sumptam generari, vel creari, aut etiam existere) dicendum est, esse philosophicam æquivocationem: multiplex enim potest esse sensus illarum negationum. Primus est, quod natura abstracta nec generari, nec corrumpi, nec esse potest, & hoc modo sunt veræ illæ negationes, tamen si recte intelligantur, non dicuntur de natura secundum se & absolute sumptæ, sed ut habente quendam statum, quem solum per intellectum habere potest: realiter enim nulla est natura sic abstracta, & solitaria, sed per intellectum consideratur: & illi ut sic, considerata attribuitur talis negatio. Quare mirum non est, quod in individui illi non conveniat, quia per existentiam in individui destruitur ille status, ratione cuius convenit naturæ talis negatio. Vnde, si illa vnitas præcisionis cum his negationibus comparanda est: hinc potius colligitur, non convenire naturæ, nisi ut subest operationi intellectus abstrahentis, & præscindētis illam. Alius sensus illarum negationum est quod natura communis absolute non generatur, neque corrumpitur, & hoc potest intelligi, vel, quod non generatur villo modo, & sic est falsum, nam saltem secundario generatur, & existit in individui. Vel quod non generatur per se primo, sed ratione individui, & hoc est verum: tamen hoc etiam dici potest de natura existente in individui, sicut Aristot. dicit, secundas substantias existere in primis, & ratione illarum, & consequenter non per se primo. Vnde hæc negatio in hoc sensu sumpta non convenit naturæ contingenter, sed per se ac necessario: sicut e contrario fieri & esse per se primo convenit individui, si alicui convenire debet. Nulla ergo prædicata contingentia, etiam negativa, conveniunt communibus naturis, nisi vel ratione individui, vel in ipsi individui, vel ratione status, quem in intellectu habent.

V.

Tandem argumentor in hunc modum contra dictam sententiam, quia natura communis non distinguitur ex natura rei ab individui, sed tantum per intellectum: ergo non potest habere vnitatem aliquam

Franc. Suar. Metaph. Tom. I.

secundum se quam non habet in individui, nisi tantum per intellectum. Antecedens tamen est probatum: consequentia probatur primo, quia vnum reale consequitur ens: ergo si natura secundum se non habet entitatem distinctam ab entitate individui, neque vnitatem realem habere potest distinctam ab vnitate individui: ergo nullam vnitatem ex se habere potest quam non habet in individui, sed omnis alia est per intellectum. Secundo probatur eadem consequentia ex ipsis terminis, quibus alia opinio vitur, vocat enim hanc vnitatem præcisionis: si ergo præcisio non est in re, neque convenit naturæ secundum se, sed per intellectum tantum, neque etiam vnitas convenire potest naturæ secundum se, secludendo intellectum. Imò, si quis recte consideret, hoc ipso, quod dicitur secundum se in sensu superius declarato, involuitur operatio intellectus: quia natura non præscinditur aut separatur ab omnibus differentiis individualibus, nisi opere intellectus. Vnde quicquid convenit naturæ secundum se sumptæ proprie & peculiariter ratione illius conditionis seu status, qui explicatur per illam particulam secundum se, in sensu prædicto, convenit illi per intellectum: huiusmodi autem est prædicta vnitas, ut ostensum est.

VI.

Et hinc obiter intelligitur nullæ æquivocationem committi à D. Thoma, Caietano, & alijs (ut putavit Fonseca) quando dicunt, quicquid convenit naturæ secundum se aut per se, convenire illi in individui existenti: quia quicquid per se alicui convenit, semper convenit: nam utrobique, per se, sumunt eodem modo, scilicet, posteriori scilicet, ut reuera sumendum est. Et similiter, quando iidem auctores distinguunt, tripliciter aliquid convenire naturæ, scilicet, vel ut in individui existenti, vel ut in intellectu, vel secundum se, eodem sensu sumunt illud, secundum se, scilicet pro eo, quod per se & ab intrinseco convenit naturæ, & non ratione alicuius status contractionis, aut præcisionis seu abstractionis. Supponit enim (id quod verum esse ostendimus) nihil posse naturæ proxime & immediate, quatenus talis natura est, convenire, nisi etiam per se conveniat, atque e contrario quicquid contingenter convenit naturæ communi, convenire illi ratione status individuationis, quem habet in re, aut separationis, quam habet per intellectum. Vnde, ut apertius tollatur æquivocatio, omne prædicatum, quod dicitur immediate (ut sic dicam) de natura communi, id est, non ratione individui, potest dici convenire illi secundum se, tamen hoc prædicatum potest esse duplex: vnum conveniens naturæ, ut præcise habenti talem rationem formalem, ut esse animal rationale, & consequenter esse risibile, admirabile, &c. & huiusmodi prædicata dicuntur propriissime convenire naturæ secundum se, & per se, id est, ex hoc præcise, quod talis natura est. Et hoc modo est sermo D. Thom. & aliorum de natura secundum se, quando illam distinguunt à duplici statu eius, scilicet, in individui, vel in intellectu, & ideo recte concludunt, quicquid hoc modo convenit naturæ secundum se, convenire illi, ubique & quomodocumque existit. Alia vero prædicata dici possunt convenire naturæ, secundum se, id est, in communi sumptæ, non tamen ratione ipsius naturæ, sed ratione illius præcisionis & separationis, quam circumscribit illa particula, secundum se. Et talis consideratio naturæ coincidit cum statu, quem natura habet per intellectum, & illa prædicata similiter coincidunt cum attributis, quæ conveniunt illi naturæ ratione illius status: alioqui oporteret, quartam considerationem naturæ adhibere præter triplicem nuper expressam, quod inauditum est. Cum ergo illa vnitas dicatur convenire naturæ secundum se, non tamen hoc ipso, quod natura talis est, sed hoc præcise, quod secundum se sumitur, vel consideratur, plane coniungitur, eam vnitatem non convenire naturæ, nisi secundum statum, quem in intellectu habet.

M 2

Tertio

VII.

Tertio probatur, & declaratur amplius eadē consequentia principalis argumenti, quia natura actu existens non distinguitur ex natura rei ab indiuiduo, & ideo ut sic non potest habere vnitatem realem repugnantem indiuiduationi, qualis esset vnitās communis, sed natura etiam communis sumpta ut possibilis, vel secundum esse essentiae non distinguitur ex natura rei ab indiuiduo sumptis etiam in esse possibili, seu secundum esse essentiae indiuiduæ: ergo eadē ratione non potest conuenire tali naturæ secundum se, & ante intellectum aliqua vnitās repugnans vnitati indiuiduali, qualis esset illa vnitās præcisionis seu numerica communis. Maior constat ex dictis, & ab alijs non negatur. Minor probatur facile, quia eadē est proportio rerum possibilium inter se, quæ est existentium inter se: quia non aliæ res existunt, atque sunt nisi quæ sunt possibiles. Neque humanitas possibilis habet aliam essentiam, nisi quam habet, dum existit: ergo si humanitas ut sic, quando actu existit, non distinguitur ex natura rei ab hac & illa humanitate, neque etiam humanitas ut possibilis distinguitur ex natura rei ab hac & illa humanitate possibili. Imo, si proprie loquamur, humanitas non est possibilis, nisi in quantum hæc & aliæ indiuiduæ humanitates possibiles sunt, sicut neque existit humanitas, nisi in quantum indiuidua humanitas existit. Consequentia vero probatur eadem ratione & proportionem: quia humanitas possibilis non est aliud ab hac & illa humanitate secundum rem, & secluso intellectu: ergo non possunt illi conuenire vnitates repugnantes. Et confirmatur: nam, si hæc vnitās conuenit naturæ ante intellectum, cui quæso naturæ conuenit? an singulari? & hoc non, ut per se notum est, & ipsi fatentur, aut communi quatenus communis est? & hoc non, quia nulla est talis natura, etiam possibilis ablata operatione intellectus, aut naturæ ut natura est, nihil aliud adiungendo etiam per intellectum? & hoc etiam non, quia ut sic solum habet naturam vnitatem formalem, quæ communicatur indiuiduis, & in eis multiplicatur: ergo, secluso intellectu, nullum esse potest adæquatum subiectum, & fundamentum talis vnitatis.

VIII.

Fundamentum oppositæ sententiæ aueritur.

Ad difficultatem ergo respondetur, negando quod in ea assumitur, scilicet naturam humanam, verbi gratia, habere ex se vnitatem aliquam distinctam ab unitate formali. Procedit autem illa obiectio ex falso principio, nimirum quod natura specifica ex se præscindat, ab indiuiduis aliqua præcisione reali, seu quæ ex natura rei illi conueniat: cum reuera non præscindat, nisi per intellectum abstrahentem, & concipientem naturam communem absque indiuiduis, cuius quidem præcisionis est in natura ipsa fundamentum: sed hoc non est aliud ab unitate formali, quæ in indiuiduis multiplicatur, & est in eis per identitatem. Aliud etiam falsum videtur in ea obiectione supponi, scilicet naturam specificam, v. g. esse ordine naturæ priorem indiuiduis, & ut sic habere vnitatem illam præcisionis, seu numeralem communem: nam, si sit sermo de prioritate reali, id est, fundata in aliqua reali causalitate seu habitudine, vel ordine reali, id non est verum, tum quia, ubi non est distinctio ex natura rei, non potest esse realis ordo, vel causalitas. Tum etiam, quia neque in ratione existendi, neque in esse essentiae potest intelligi talis prioritas. Primum patet, quia, si aliquis est ordo, potius natura specifica existit, quia aliquod eius indiuiduum existit, sicut Aristoteles dixit de primis & secundis substantijs. Secundum patet, quia esse essentiae præcise ab existentia, nihil aliud est, quam entitas rei in esse possibili, ut infra ostendetur: probauimus autem, etiam hoc modo vniuersalia esse possibile ratione singularium. Quod si esse essentiae sumatur pro prædicatis quidditatiuis præcise sumptis, & abstractis à differentiis indiuiduantibus, huiusmodi esse essentiae inuoluit operationem rationis concipientis com-

muniem rationem, in qua indiuidua conueniunt, abstractam à proprijs eorum differentijs. Si vero essentia communis hoc modo sumpta dicatur prior natura, non propria & reali prioritate, sed illa, quæ dicitur esse subsistendi consequentia, illa potius est prioritas rationis: inuoluit enim conceptum mentis abstrahentem rationem communem à singularibus: unde esse hoc modo prius, nihil aliud est, quam esse vniuersalius. Ex hac autem prioritate non potest colligi aliqua vnitās numeralis, quæ conueniat naturæ secundum se ante indiuidua, & ante omnem intellectum: nulla ergo est talis vnitās, nisi tantum per rationem, & conceptum mentis, ut in conclusione diximus.

Sed contra dicta obijci potest, quia natura vniuersalis ut sic, non potest dici vna numero in ratione vniuersalis per extrinsecam denominationem à conceptu formali mentis, scilicet, quia per vnum conceptum numero representatur: ergo oportet ut dicatur vna numero in ratione vniuersalis ab aliqua alia vnitate, quæ in natura ipsa præcedit, & per illum conceptum representatur: ergo talis vnitās conuenit naturæ ex se, & non per intellectum. Primum antecedens patet primo, quia potius conceptus habet vnitatem ab obiecto, quàm econuerso: ergo non ideo obiectum est vnum, quia conceptus est vnus, sed econtrario. Secundo, quia alias eadē natura à diuersis hominibus distinctis conceptibus representata esset plura numero vniuersalia, nā multiplicata forma dante vnitatem, multiplicabitur vnitās. Consequens autem est plane falsum: non enim dicemus esse plures numero species humanas, propterea quod humana natura pluribus conceptibus representatur: sicut non sunt plures Christi Domini facies, propterea quod pluribus imaginibus representatur: sicut ergo conceptus plures non dant naturæ vniuersali pluralitatem, ita neque vnus conceptus dat vnitatem, sed supponit illam: ergo hæc vnitās, de qua loquimur, non fit per rationem, sed conuenit naturæ ex se, quatenus obijcibilis est pluribus similibus conceptibus.

Respondendi potest, solum probari, naturæ secundum se conuenire vnitatem formalem, eamque supponi conceptioni mentis, & ratione illius naturam humanam, v. g. posse habere rationem vnus obiecti respectu conceptus abstrahentis, & præscindentis illam, & quia illa non multiplicatur, etiam si formales conceptus eiusdem naturæ multiplicentur, ideo simpliciter non multiplicari numero huiusmodi vniuersale, ut vniuersale est. Sed contra, quia sola vnitās formalis non sufficit ad constituendum hoc numero vniuersale, nisi aliquid aliud addatur, quia talis vnitās communis est rebus indiuiduis, & multiplicabilis in illis: ergo præter vnitatem formalem necessaria est alia vnitās, à qua natura communis ut sic dicatur vna numero in ratione vniuersalis, nihil enim potest vnum numero denominari, nisi ab unitate, quæ sub ea ratione numerali sit, & de hac procedit argumentum. Ut, verbi gratia, natura humana dicitur vna numero species: non potest ergo habere illam vnitatem à sua unitate formali ut sic: quia Petrus habet similem vnitatem formalem, & non est talis species: ergo est alia vnitās naturæ humanæ incommunicabilis indiuiduis, à qua denominatur vna species. Vel ergo habet illam vnitatem à conceptu mentis, & ita multiplicabitur hæc vnitās, multiplicato conceptu, ut argumentum factum contendit, vel non fit per conceptum, & sic conueniet naturæ ex se, ut opposita opinio dicebat. Respondetur, declarando amplius responsionem datam, verum quidem esse vnitatem formalem non sufficere ad vnitatem vniuersalitatis, seu ut natura dicatur vnū numero vniuersale, sed necessariam esse præcisionem mentis, ratione cuius conueniat naturæ sic abstractæ vnitās incommunicabilis indiuiduis, quæ consistit in indiuiduatione, seu incommunicabilitate ad plures naturas

IX.

X.

naturas sic abstractas & communes, cum aptitudine ut communicetur pluribus naturis contractis seu indiuiduis: hæc autem negatio seu incommunicabilitas non multiplicatur in natura, etiam si conceptus formales numero multiplicentur, & ideo necesse non est, ut propter plures conceptus formales numero distinctos, dicatur natura concepta esse plura vniuersalia numero distincta.

XI. *Responsio.* Ad obiectionem ergo in forma respondetur negando primum antecedens in sensu iam exposito. Ad primam probationem respondetur, ad unitatem conceptus formalis satis esse, ut ex parte obiecti supponatur unitas fundamentalis conceptus obiectiui, quæ consistit in similitudine seu conuenientia plurimum singularium in unitate formali: nam hoc satis est, ut intellectus sua vi & efficacia intelligendi possit abstrahere conceptum obiectiuum communem: unde quoad hanc præcisionem talis obiecti communis & vniuersalis, intellectus non supponit obiectum suum, sed facit, seu potius confert illi statum illum præcisionis per extrinsecam denominationem. Ad secundam probationem respondetur, formam à qua proprie natura denominatur sic vna, non esse ipsum conceptum mentis, sed esse negationem incommunicabilitatis ad plures naturas sic communes, quæ negatio fundatur in abstractione mentis, eadem autem est talis negatio, siue hæc abstractio fiat per vnum, siue per varios conceptus formales numero distinctos.

XII. Aliter etiam dici posset, quod, licet in abstracto multiplicentur intentiones vniuersalitatis ex multiplicatione conceptuum formalium circa eandem naturam (quomodo dicere solent Dialectici, distinctam numero relationem rationis speciei insurgere in natura humana per distinctam comparisonem eius ad indiuidua factam à Petro, & Paulo, vel ab eodem diuersis temporibus) nihilominus tamen vniuersale in concreto simpliciter non multiplicatur, quia id quod substat tali intentioni vniuersalitatis, formaliter non multiplicatur, sed sumitur ut habens eandem omnino formalem unitatem cum eadem præcisione. Sicut, quamuis plures albedines numero distinctæ inhaerere possent eidem homini, non diceretur plura alba, sed vnum: & paries, quamuis ita ratione visi constituitur seu denominetur à visione, quæ est in oculo, non denominatur plura visa, sed vnum, quamuis pluribus visionibus simul videatur: nam in huiusmodi concretis unitas sumitur ex supposito seu obiecto, seu quod se habet ad modum subiecti. In præsentem autem, natura quæ denominatur vniuersalis, se habet ad modum subiecti respectu intentionis vniuersalitatis, & ideo, quamuis formæ seu conceptus denominantes multiplicentur, vniuersale non multiplicatur, quia omnes versantur circa eandem naturam, eamque præcise secundum eandem unitatem formalem.

SECTIO IV.

Quid sit in natura vniuersali aptitudo ut sit in multis.

I. **R**atio dubitandi satis constat ex dictis duabus sectionibus præcedentibus, & præcipue ex argumentis in sectione 2. propositis: ad illa enim clarius solvenda hæc dubitatio proposita est.

II. *Aptitudo essendi in multis nihil est in natura, ut à parte existit.* Dico ergo primo. Aptitudo naturæ communis ut sit in multis non est aliquid conueniens ipsi naturæ, prout à parte rei existit. Hæc conclusio receptissima est, ut videtur euidenter, præsertim, si supponamus, quod sæpe dictum est, vniuersale non distingui ex natura rei à singularibus, seu inferioribus. Probatur ergo, quia à parte rei nihil est, nisi singulare & indiuiduum, & in ipsis singularibus nihil est ab eis ex na-

Franc. Suar. Metaph. Tom. I.

tura rei distinctum: ergo in natura prout à parte rei existit, non potest esse aptitudo vlla ad essendum in multis. Patet consequentia, quia in re indiuidua ut sic, non est talis aptitudo, seu non repugnancia, sed potius repugnancia opposita: natura autem, prout existit in rerum natura indiuidua est, prorsus distincta in re ab ipsis indiuiduis. Dicunt aliqui, licet in natura existente non sit potentia proxima, ut sit in multis, quia ut sic est contracta & determinata ad vnum, esse tamen aptitudinem remotam, quia quantum est ex se, si contractio auferatur, potest communicari multis, sicut materia prima existens sub vna forma, & sub dispositionibus illi accommodatis, non est proxime apta ad alias formas, retinet tamen suam aptitudinem remotam ad illas. Sed exemplum non est ad rem, quia materia & aptitudo eius sublimitatis ad formam, est vna numero & singularis entitas distincta realiter à forma, & dispositionibus, quas nunc habet, quæ potest hanc formam amittere, & aliam recipere, & ideo mirum non est, quod materia existens sub vna forma, retineat aptitudinem radicalem ad recipiendas alias. At vero natura communis ut contracta ad hoc indiuiduum non est aliquid ex natura rei distinctum ab ipso, vel à differentia contrahente: nec fieri potest, ut natura humana, v. g. existens in Petro eadem secundum rem amittat indiuiduationem quam habet in Petro, & acquirat aliam, & ideo ut in re existit, nec proximam, neque remotam habitudinem habet ad existendum in multis, nec simul, nec successiue.

Unde argumentor secundo, quia omnis natura communis ut in re existit in vnoquoque indiuiduo, ita est determinata ad illud, ut non possit eadem secundum rem ad illud determinari: ergo in nullo indiuiduo est indeterminata ad plura indiuidua: opponuntur enim contradictorie seu priuatiue, esse determinatam ad hoc, & esse indeterminatam ad plura: ergo in nullo indiuiduo habet realem aptitudinem ad essendum in multis, quia hæc aptitudo esse non potest sine indifferentia: ergo absolute, prout in rerum natura existit, non habet illam aptitudinem, quia non existit, nisi prædicto modo determinata in indiuiduis. Dices, non repugnare esse de se indifferentem, determinatam autem per differentiam indiuidualem: verumque ergo poterit habere natura in indiuiduis existens. Respondetur, quidquid sit de vero sensu illius assumptæ propositionis, *Natura est de se indifferens*, de quo statim dicam, tamen ex illa solum colligitur naturam non habere determinationem sine differentia indiuiduali: quod licet ita sit, nihilominus, postquam naturæ adiungitur talis differentia indiuidualis, non potest natura sic contracta manere actu indifferens. Sed ad summum dici potest, quod, si non haberet illam contractionem, esset indifferens: quia tamen de facto nunquam est sine tali contractione, ideo de facto nunquam existit indifferens, neque cum aptitudine ut sit indifferens.

Tertio id declaratur, quia natura vniuersalis non existit in multis, nisi per identitatem cum singulis eorum: sed talis natura identificata vni indiuiduo, non potest eadem secundum rem, & secundum existentiam realem identificari alijs: ergo talis natura, ut in re ipsa indiuiduis communicatur, & in eis existit, non potest habere aptitudinem realem essendi in multis. Maior certa est ex supra dictis, in quibus ostendimus vniuersale non distingui à singularibus ex natura rei. Imò ad efficaciam prædictæ rationis sufficit identitas realis, nam ratione ipsius identitatis, non potest genus iam contractum ad vnam speciem, idem secundum rem, & existentiam realem contrahi ad aliam. In genere igitur, specie, & differentia essentiali euidenter est maior propositio sumpta: quia, cum hæc sint essentialia suis inferioribus, & essentialiter prædicantur de illis, non per modum partium, sed per modum totius, quia pars non prædicatur de toto, necesse est, ut quatenus de illis prædicantur,

M 3

finc